

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΣΥΣΤΗΜΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ: ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΠΘ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ▶ ραγδαία αύξηση της συλλογής online ηλεκτρονικών πηγών
- ▶ σύσταση και λειτουργία της Μονάδας Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Χρηστών
 - ▶ υπηρεσίες: οδηγοί, προσωπική βοήθεια, σεμινάρια
 - ▶ προσαρμογή των σεμιναρίων στις ανάγκες των συμμετεχόντων
 - ▶ παρουσίαση διαθέσιμων εργαλείων
 - ▶ καλλιέργεια δεξιοτήτων Πληροφοριακής Παιδείας
- ▶ έρευνα με ερωτηματολόγιο στους πρωτοετείς φοιτητές του ΑΠΘ για το ακαδημαϊκό έτος 2007-8

Mittermeyer, D. & Quirion, D. (2003) *Information Literacy: Study of Incoming First-Year Undergraduates in Quebec*

-
- ▶ Πληροφοριακή Παιδεία: Έρευνα στους Πρωτοετείς Φοιτητές του ΑΠΘ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

▶ 1989 ALA

«η ικανότητα να αναγνωρίζει κανείς την ανάγκη πληροφόρησής του, να εντοπίζει, να αποτιμά και να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά την απαραίτητη πληροφορία»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

▶ 2000 ACRL

πρότυπα δεξιοτήτων Πληροφοριακής Παιδείας για την Ανώτατη Εκπαίδευση

- ▶ Προσδιορισμός της φύσης και έκτασης της απαιτούμενης πληροφόρησης
- ▶ Ικανοποιητική και αποτελεσματική πρόσβαση στην απαιτούμενη πληροφόρηση
- ▶ Κριτική αποτίμηση της πληροφορίας και των πηγών της και ενσωμάτωση επιλεγμένης πληροφόρησης στη γνωστική βάση του φοιτητή
- ▶ Αποτελεσματική χρήση της πληροφόρησης για την επιτέλεση ενός συγκεκριμένου σκοπού
- ▶ Ηθική και νόμιμη χρήση της ανακτώμενης πληροφορίας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

- ▶ Δεξιότητες Πληροφοριακής Παιδείας vs Δεξιότητες Τεχνολογίας της Πληροφορίας
- ▶ «ο πυρήνας της διά βίου μάθησης»
Διακήρυξη της Αλεξάνδρειας για την Πληροφοριακή Παιδεία 2005 που υιοθετείται από την UNESCO (logo)

ΜΕΤΡΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- ▶ **SAILS** – Standardized Assessment of Information Literacy Skills
- ▶ **i-Skills** (Education Testing Service)
- ▶ **ISS** – Information Skills Survey (CAUL)
- ▶ εργαλεία βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων για τη χρήση σε τοπικό επίπεδο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- ▶ δείγμα 1070 πρωτοετείς 9 τμημάτων
 - ▶ αντιπροσωπευτικότητα;
 - ▶ ποσοστό απόκρισης
- ▶ ερωτηματολόγιο
- ▶ πιλοτική έρευνα

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Το θέμα της εργασίας μου είναι: *Τα μέτρα που λαμβάνονται στη χώρα μας, για να περιοριστεί η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος.*

Ποιες από τις παρακάτω λέξεις θα χρησιμοποιήσω για αναζήτηση άρθρων σε μια ξενόγλωσση βιβλιογραφική βάση;

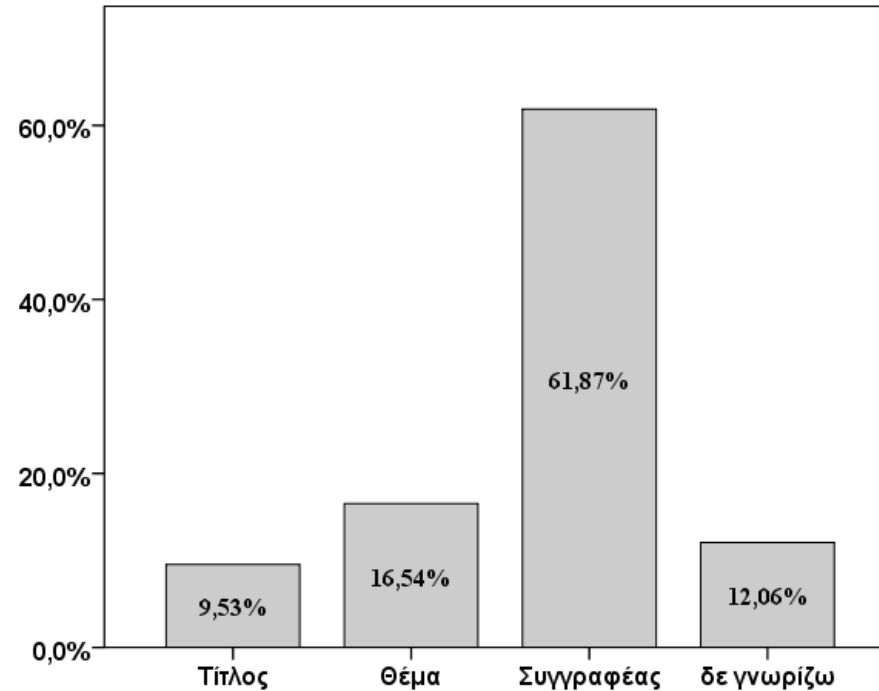
Απομόνωση των βασικών εννοιών – λέξεις-κλειδιά	
A. damage to the natural environment, Greece	9,4%
B. measures currently used, environment, country	9,5%
Γ. protective measures, environment, Greece	72,8%
Δ. damage, environment, measures currently used	8,2%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

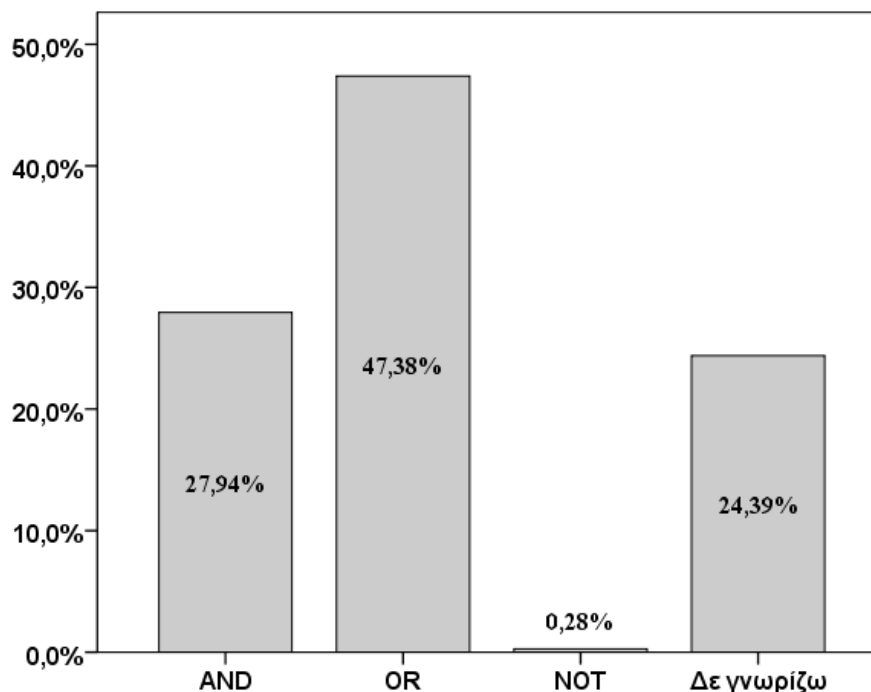
- ▶ Προκειμένου να βρω βιβλία για το Rousseau στον Κατάλογο της Βιβλιοθήκης, θα κάνω αναζήτηση με...

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Όταν κάνω μια βιβλιογραφική αναζήτηση, για να ανακτήσω περισσότερα αποτελέσματα, χρησιμοποιώ συνώνυμους όρους, τους οποίους συνδέω με...

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Αν δε γνωρίζω καθόλου ένα θέμα, τότε για να το προσεγγίσω, ...

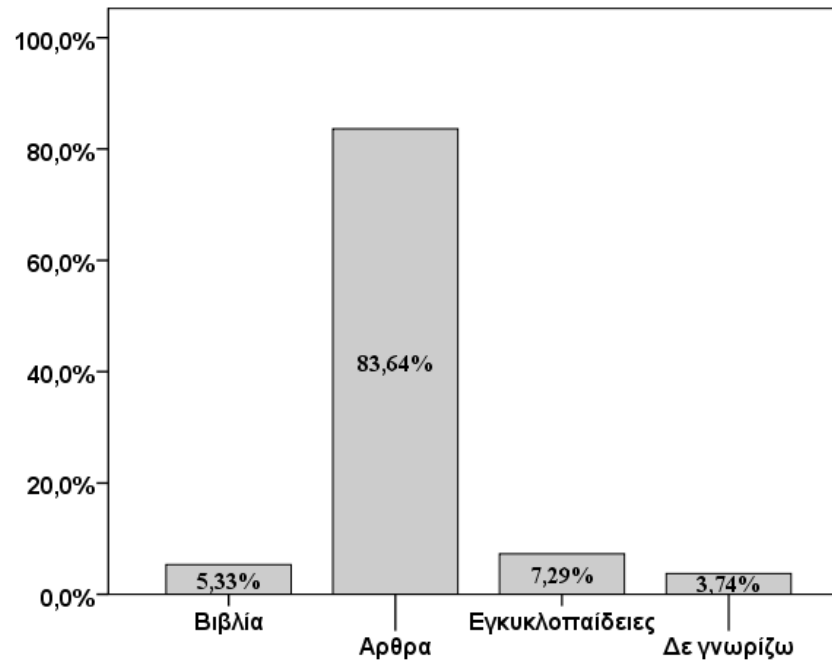
Εξοικείωση με άγνωστο θέμα	
A. Διαβάζω ένα βιβλίο για αυτό	15,7%
B. Διαβάζω ένα άρθρο για αυτό	24,2%
Γ. Συμβουλευόμαι μία εγκυκλοπαίδεια	57,6%
Δ. Δε γνωρίζω	2,5%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Για να βρω τα πιο πρόσφατα αποτελέσματα για ένα επιστημονικό θέμα, συμβουλεύομαι...

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Αν χρησιμοποιήσω μία μηχανή αναζήτησης, όπως το yahoo ή το google, δε θα βρω...

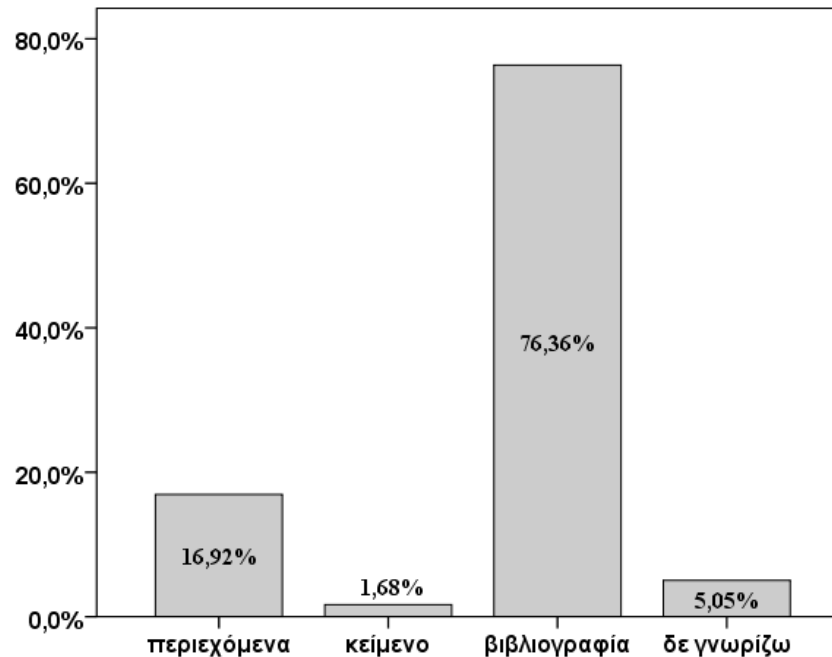
Αναζήτηση στο διαδίκτυο	
A. Βιογραφικές πληροφορίες για διάσημα πρόσωπα	2,6%
B. Βιβλία διαθέσιμα στις βιβλιοθήκες του ΑΠΘ	51,7%
Γ. Διαφημιστικές καταχωρήσεις	17,1%
Δ. Δε γνωρίζω	28,6%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Έχω εντοπίσει ένα βιβλίο που είναι κατάλληλο για το θέμα μου. Ποιο τμήμα του βιβλίου συμβουλευόμαι, για να βρω και άλλα έγγραφα πάνω στο θέμα;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- ▶ Έχω εντοπίσει άρθρα και ιστοσελίδες που παρουσιάζουν διαφορετικές απόψεις για ένα θέμα και θέλω να χρησιμοποιήσω αυτές τις πληροφορίες για την εργασία μου. Σε ποια περίπτωση πρέπει να αναφέρω την πηγή των πληροφοριών;

Παραπομπές	
A. αντιγραφή λέξη προς λέξη	24,7%
B. αναφορά με δικά μου λόγια	4,1%
Γ. και στις δύο περιπτώσεις	61,8%
Δ. δε γνωρίζω	9,4%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σωστή απάντηση σε κάθε ερώτηση ανά Τμήμα

	Λέξεις-κλειδιά	Λογικός Τελεστής	Πεδίο Αναζήτησης	Εγκυκλοπαίδειες	Άρθρα	Google/ yahoo	Βιβλιογραφία	Παραπομπές	> 5 Σωστές απαντήσεις
ΤΗΜΜΥ	80,8	62,9	25,8	41,1	90,7	58,9	84,8	64,9	44,4%
Κοινωνική Θεολογία	52,1	27,4	15,1	71,2	68,5	46,6	60,3	58,9	13,7%
Νομική	76,2	42,9	16,2	55,2	80,0	49,5	91,4	76,2	32,4%
Πολιτικών Μηχανικών	82,6	55,4	18,5	62,0	92,4	55,4	78,3	70,7	42,4%
Μαθηματικών	53,9	28,4	14,7	47,1	81,4	47,1	71,6	43,1	18,6%
Παιδαγωγικό	85,3	47,8	11,0	74,3	81,6	45,6	78,7	67,6	35,3%
Οδοντιατρική	74,1	46,9	16,0	61,7	80,2	45,7	70,4	60,5	32,1%
Ελληνική Φιλολογία	73,2	38,4	7,1	54,5	83,9	51,8	77,7	58,0	26,8%
Ιατρική	68,8	55,5	19,3	58,3	85,3	56,0	70,2	57,3	37,2%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Ποιες μηχανές αναζήτησης χρησιμοποιείτε για την εύρεση βιβλιογραφίας στο διαδίκτυο;

Μηχανές Αναζήτησης Βιβλιογραφίας		
	Πλήθος	Ποσοστό %
Καμία Μηχανή Αναζήτησης	371	34,8
Συνήθεις Μηχανές Αναζήτησης Πληροφορίας	653	61,3
Εργαλεία της Βιβλιοθήκης	42	3,9

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ποσοστά σωστής απάντησης – Χρήση Μηχανών Αναζήτησης			
	Καμία μηχανή αναζήτησης	Google/yahoo	Εργαλεία βιβλιοθήκης
Λέξεις-κλειδιά για "Τα μέτρα που λαμβάνονται στη χώρα μας, για να περιοριστεί η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος"	58,8%	79,8%	88,1%
Τους συνώνυμους όρους τους συνδέω με...	42,9%	49,8%	50,0%
Βιβλία για το Rousseau ψάχνω στο πεδίο...	15,9%	16,7%	19,0%
Αρχικά, προσεγγίζω ένα θέμα...	54,4%	59,0%	69,0%
Πρόσφατα αποτελέσματα υπάρχουν ...	76,8%	86,8%	97,6%
Στο yahoo ή google δε θα βρω	45,8%	54,2%	64,3%
Μέρος βιβλίου για εύρεση επιπλέον σχετικής βιβλιογραφίας	65,0%	82,2%	85,7%
Σε ποια περίπτωση κάνω παραπομπή	57,4%	63,6%	76,2%

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ▶ Ένας στους τέσσερις δεν ήταν σε θέση να διακρίνει τις βασικές έννοιες ενός θέματος εργασίας
- ▶ Οι μισοί φοιτητές δε γνώριζαν τη χρήση του λογικού τελεστή OR, ενώ εξαιρετικά χαμηλό ήταν το ποσοστό που εντόπισε το κατάλληλο πεδίο αναζήτησης
- ▶ Οι φοιτητές στην πλειοψηφία τους αναγνώρισαν τη φύση της πληροφορίας που περιέχεται σε ένα άρθρο, αλλά πολύ μικρότερο ποσοστό αναγνώρισε τη φύση της πληροφορίας που περιέχεται σε μια εγκυκλοπαίδεια
- ▶ Ένας στους δύο φοιτητές φαίνεται να μην είναι εξοικειωμένος με τη φύση της πληροφορίας που μπορεί να εντοπιστεί μέσω μιας συνήθους μηχανής αναζήτησης
- ▶ Ένας στους τέσσερις δεν αναγνώρισε το ρόλο της βιβλιογραφίας και των βιβλιογραφικών παραπομπών ενός βιβλίου για τον εντοπισμό νέων σχετικών πηγών πληροφόρησης
- ▶ Σημαντικό ποσοστό (40%) δεν ήταν ενημερωμένο για θέματα σωστής χρήσης της ανακτώμενης πληροφορίας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΤΟΧΟΙ

- ▶ Συνολική αδυναμία των νεοεισερχόμενων φοιτητών σε θέματα Πληροφοριακής Παιδείας (Β'βάθμια Εκπαίδευση)
- ▶ Αξιόπιστη εικόνα των αναγκών εκπαίδευσης των νεοεισερχόμενων φοιτητών των Τμημάτων που συμμετείχαν στην έρευνα (βελτίωση σεμιναρίων)
- ▶ Συμβολή στην προώθηση των εκπαιδευτικών σεμιναρίων της Μονάδας
- ▶ Συμβολή στην προώθηση της ένταξης της Πληροφοριακής Παιδείας στα προγράμματα σπουδών (δια βίου μάθηση)

- ▶ Μελλοντικές Έρευνες της Μονάδας

Ποιοι; Πώς;

Δέρβου Κλωντίνη

Λαφτσίδου Μαρία

Κώτσιος Παναγιώτης

Σαρηγιαννίδου Βαρβάρα

Χατζηχρήστος Αντώνης

Ζιώγα Χριστίνα

ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

► Πληροφοριακή Παιδεία: Έρευνα στους Πρωτοετείς Φοιτητές του ΑΠΘ

If you cannot measure it, you cannot improve it

William Thomson Kelvin (1824-1907)